

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **60 minut**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je **právě jedna** nabízená **odpověď správná**.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** písíci propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí záznamového archu.

16

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Zápisy uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.
- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědi rozlišujte **velká a malá písmena**.
- **Při hodnocení otevřených úloh se za chybu považuje i nesprávná či chybějící dílčí odpověď.**

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 bod

1 **Ve které z následujících vět není pravopisná chyba?**

- A) Během rozhovoru se vyjadřoval poměrně rozumně.
 - B) Celý text se zřejmě budeme muset naučit z paměti.
 - C) Osamělý muž během svého života nashromáždil velké jmění.
 - D) Dívka v poměnkově modrých šatech se chovala velmi skromně.
-

1 bod

2 **Ve kterém z následujících souvětí je chyba v interpunkci?**

- A) Celý večer jsem si vůbec nevšiml, že je mé manželce špatně, a proto jsem jí nepomohl.
 - B) Moje maminka si vždycky přála, aby se ze mě stal lékař, a já jsem jí toto přání skutečně splnil.
 - C) Uvěznění lidé se pouze dohadovali, co se ve chvílích, kdy slyšeli zvenčí pronikavý zvuk pily děje.
 - D) Prvotní nadšení z knihy, kterou jsem dostal k narozeninám, opadlo okamžitě po přečtení první kapitoly.
-

max. 4 body

3 **Přiřadte k vedlejším větám zvýrazněným v jednotlivých souvětích (3.1–3.4) jejich příslušný druh (A–F):**

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

3.1 Mám velký strach, **že se mu můj dárek nebude zamlouvat.** _____

3.2 Velmi jsem si přál, **aby ho můj nečekaný dárek opravdu potěšil.** _____

3.3 Začal jsem trochu váhat, **protože ten dárek je vzhledem k mým možnostem velmi drahý.** _____

3.4 Nakonec jsem se rozhodl rychle, **přestože jsem měl o vhodnosti dárku určité pochybnosti.** _____

- A) vedlejší věta podmětná
- B) vedlejší věta předmětná
- C) vedlejší věta přívlastková
- D) vedlejší věta příslovečná účelová
- E) vedlejší věta příslovečná příčinná
- F) vedlejší věta příslovečná přípustková

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 4–7

(1)
Chceš autoportrét ode mne
a podle skutečnosti.
Mé pero hned se rozverné
miniaturky zhostí.

(2)
Jsem školák, mladý větroplach
a dosud ve výcviku,
že bych byl hloupý, nemám strach,
to říkám bez **cavyků**.

(3)
Neměla ani Sorbonna,
kde páni vědci řeční,
tak únavného kříklouna,
a to jsem začátečník.

Pozn. Sorbonna – věhlasná pařížská univerzita

(4)
Neradno k mojí postavě
přiměřit kolohnáty.
Mám svěží pleť a na hlavě
vlas rusý, kudrnatý.

(5)
Miluji vše, co kolem vře,
samotu nenávidím,
hnusím si debaty a pře,
učení trochu šidím.

(6)
Čtverák a rarach, podobný
víc opicím než mužským,
hned vzplane, hned má po ohni.
Hle, takový je Puškin.

(A. S. Puškin, *Můj portrét, zkráceno*)

max. 2 body

4 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

	A	N
4.1 V první sloce mají liché verše o jednu slabiku míň než verše sudé.	☐	☐
4.2 Ve čtvrté sloce se vyskytuje vnější charakteristika popisovaného člověka.	☐	☐
4.3 V páté sloce se vyskytuje pouze jeden verš, který obsahuje dvě slovesa.	☐	☐
4.4 V šesté sloce se vyskytuje alespoň jedno obrazné pojmenování.	☐	☐

1 bod

5 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

- A) Slovo *cavyky* má v textu tvar druhého pádu.
- B) Slovo *cavyky* obsahuje dvě tvrdé souhlásky.
- C) Slovo *cavyky* je podstatné jméno pomnožné.
- D) Slovo *cavyky* je ve všech pádech trojslabičné.

1 bod

6 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Popisovaný člověk je lehkomyšlný.
- B) Popisovaný člověk je pilný student.
- C) Popisovaný člověk má klidnou povahu.
- D) Popisovaný člověk má malé sebevědomí.

1 bod

7 Vypište z výchozího textu jedno citoslovce.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–13

Kdysi se výprava proslulého cestovatele Emila Holuba dostala k Viktoriiným vodopádům, které patří k **největším** vodopádům na světě. Upřímný úžas nad obrovským množstvím vody padající do soutěsky však po chvíli vystřídal strach. **Expedice** se musela potýkat se závažným problémem, neboť několik jejích členů postihla **malárie**. Tropicá nemoc, které se česky také říká bahenní **zimnice**, si **tehdy** připsala dva lidské životy k milionům dalších.

Na malárii umírali lidé už ve staré Číně před 2700 lety. Archeologické nálezy však napovídají, že nemoc zabíjela dokonce před 20 miliony let. V roce 2013 bylo malárií nakaženo téměř 200 milionů lidí, necelých 600 000 jich zemřelo.

Dopady malárie nejvíce pociťují obyvatelé Afriky a Asie, zejména v nížinách oblastech s vysokou vlhkostí. Tam se daří komárům, mimo jiné i těm z rodu *Anopheles*, kteří malárii přenášejí.

Malárii způsobují *Plasmodia* (česky zimničky), parazitické prvoci, kteří se vyskytují ve slinných žlázách infikovaných komářích samečků. Samečky bývají neaktivnější zpravidla po setmění, k většině útoků proto dochází od soumraku do úsvitu. Když se paraziti dostanou do lidského těla, přemísťují se do jater. Odtud se infekce dostává do červených krvinek, v nichž se parazité množí, dokud krvinky neprasknou, čímž se do krevního toku uvolní ještě více parazitů. Poté se většinou dostaví typické průvodní jevy choroby, jako jsou záchvaty, horečky aj.

Malárie a hlavně způsob léčby jsou v hledáčku vědců už dlouho. Naděje lidem svitla roku 1973 díky objevu látky *artemisin*, která pomohla velice zásadně snížit počet obětí malárie. Malarické druhy zimniček si však během let vůči léčivům vybudovaly odolnost. Jako nejefektivnější v boji proti nemoci se tedy jeví prevence, například distribuce moskytiér do rizikových oblastí.

(abc 23/2015, www.lekari-bez-hranic.cz, upraveno)

1 bod

8 Která z následujících možností nejlépe vystihuje téma celého posledního odstavce výchozího textu?

- A) léčba a prevence malárie
- B) rozšíření malárie v minulém století
- C) efektivita moskytiér v boji proti malárii
- D) distribuce léků proti malárii do rizikových oblastí

1 bod

9 Které z následujících tvrzení o větě podtržené v prvním odstavci výchozího textu je pravdivé?

- A) Věta obsahuje několikanásobný větný člen.
- B) Ve větě se vyskytují pouze dva shodné přívlastky.
- C) Ve větě se vyskytuje přívlastek postupně rozvíjející.
- D) Věta obsahuje pouze jedno příslovečné určení času.

max. 2 body

10 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

	A	N
10.1 Malárií je možné se nakazit pouze v oblastech s nadměrnými srážkami.	☐	☐
10.2 Komárům z rodu <i>Anopheles</i> , kteří přenášejí malárii, se česky říká zimničky.	☐	☐
10.3 Při výpravě k Viktoriiným vodopádům, kterou vedl Emil Holub, zahynuli někteří její členové.	☐	☐
10.4 Z archeologických nálezů vyplývá, že počet onemocnění malárií je v současné době desetkrát vyšší než ve staré Číně.	☐	☐

max. 3 body

11 Vypište z posledního odstavce výchozího textu všechna podstatná jména, která jsou v textu užitá ve 3. pádu.

1 bod

12 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

- A) pomohla velice zásadně snížit počet obětí
- B) zejména v nížiných oblastech s vysokou vlhkostí
- C) samičky bývají nejaktivnější zpravidla po setmění
- D) poté se většinou dostaví typické průvodní jevy choroby

1 bod

13 Kterou z následujících dvojic slov lze v prvním odstavci výchozího textu vzájemně zaměnit tak, že význam výchozího textu zůstane zachován?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) kdysi – tehdy
- B) malárie – zimnice
- C) expedice – výprava
- D) největším – obrovským

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Přestože jsou teprve jarní prázdniny, my už si začínáme vybírat letní rodinnou dovolenou. Celé rozsáhlé příbuzenstvo se už sedmí večer schází v našem obývacím pokoji, listuje katalogy a plameně diskutuje o výhodách jednotlivých přímořských letovisek.

Včera bylo hitem Turecko. V katalogu byl popsán přepichový hotel s milým a vstřícným personálem, lákadlem byla i krásná oblázková pláž. Bohužel nám ale nevyhovovalo umístění hotelu, je totiž příliš vzdálen od letiště. Dnes to chvilku vypadalo na návštěvu Španělska. Zájezd je však výrazně dražší, než si můžeme dovolit. Mám obavy z toho, s čím někdo z mých blízkých přijde zítra. Abychom nakonec neskončili v Krkonoších jako minulý rok.

(CZW)

max. 4 body

14 Najděte ve výchozím textu pět slov, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Doporučení: Netipujte! Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Za chvíli se začala trousit děvčata. „Osmažila jsem francouzské topinky,“ řekla jsem hrdě. „Já držím dietu,“ řekla Anka, „nechci nic jiného než jedno vejce natvrdo.“ „Pro mě jen vodu,“ řekla Janka.

B) Když všechny odešly do školy, hodila jsem topinky vztekle do misky pro mývaly a rozhodla se, že to bylo naposled, co jsem vstala dřív a vařila pro své protivné dcerušky a jejich nevděčné přítelkyně.

C) Třeba francouzské topinky. Pobíhám vesele po kuchyni a smažím. Když jsem měla zlatavé topinky na hromadě vysoké asi metr – obvykle pouhý předkrm –, zavolala jsem hlasitě, že snídaně je na stole.

D) A pak to pokračovalo pořád stejně. Nejen moje holčičky, ale i všechny jejich kamarádky jedna po druhé odmítají moje francouzské topinky.

E) Jednoho rána jsem se rozhodla, že si přivstanu a uvařím pro svoje holčičky a jejich kamarádky něco hodně dobrého.

(B. MacDonaldová, *Co život dal a vzal*, upraveno)

15.1 _____

15.2 _____

15.3 _____

15.4 _____

15.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Konflikty s přátel* se m* nikdy nelíb*|*.

(CZVV)

1 bod

16 Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit i/y tak, aby věta byla pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou i/y uvedena v odpovídajícím pořadí?

A) i – i – i – y

B) i – y – i – i

C) y – i – y – y

D) y – y – y – i

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 17–23

(1) „Co tomu říkáte, Watsoně?“

„Má opravdu několik pozoruhodných rysů, nad nimiž si lámu hlavu. Vezměte si například ty otisky nohou. Proč myslíte, že se šlépěje změnily?“

„Mortimer říkal, že Baskerville prošel tím kusem aleje po špičkách.“

„Ale Watsoně, Mortimer toliko opakoval, co nějaký hlupák vypověděl před porotou. Proč by někdo chodil alejí po špičkách?“

„Jak to tedy bylo, Holmesi?“

„Utíkal, Watsoně. Utíkal, aby spasil život. Utíkal tak dlouho, až mu puklo srdce a padl mrtev na tvář.“

„Utíkal? A před čím utíkal?“

„To právě nevíme – v tom je klíč k záhadě. Jsou tu náznaky, že ten člověk šlel hrůzou ještě dřív, než se dal na útěk.“

„Jak to můžete vědět, Holmesi?“

(2) „Vycházím z předpokladu, že **příčina jeho strachu k němu přicházela přes blata**. Charles Baskerville však **utíkal od svého domu pryč**, místo aby utíkal směrem k němu, jak ukazují jeho stopy. Proč? Vysvětlení je podle mě jediné: **byl to už člověk zbavený zdravého rozumu**. Pak je tu ovšem ještě otázka, na koho tehdy čekal.“

„Holmesi, vy myslíte, že na někoho čekal?“

(3) „Charles Baskerville byl postarší člověk nevalného zdraví. Můžeme pochopit, že každý večer chodíval na kratší procházku, ale v kritickou noc byla půda vlhká a počasí nevlídné. Nezdá se vám proto divné, že stál v aleji pět či deset minut, jak z doutníkového popela odvodil doktor Mortimer s postřehem bystřejším, než bych se u něho byl nadál? Považuji za pravděpodobné, že **u té branky nestál každý večer**. Naopak – všechno nasvědčuje tomu, že se blatům vyhýbal. Oné noci tam však čekal. Věc se začíná rýsovat, Watsoně. Souvislosti začínají vystupovat.“

(A. C. Doyle, *Pes baskervillský*, upraveno)

1 bod

17 Které z následujících tvrzení vyplývá ze třetí části výchozího textu?

- A) Holmes nepřekvapilo, že doktor Mortimer je tak bystrý.
- B) Holmes překvapilo, že doktor Mortimer není moc bystrý.
- C) Holmes očekával, že doktor Mortimer bude mít dobrý postřeh.
- D) Holmes neočekával, že doktor Mortimer bude mít takový postřeh.

1 bod

18 Která z následujících možností je nejspíše odpovědí na první Holmesovu otázku, a patří tedy na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) „Je to případ, nad kterým zůstává rozum stát.“
- B) „Je to případ, který pro vás nebude žádný oříšek.“
- C) „Myslím si, že doktor Mortimer nám poskytl cenné informace.“
- D) „Myslím si, že Baskerville začal zničehonic našlapovat dost opatrně.“

19

19.1 Vypište ze třetí části výchozího textu synonymum slova *chatrný*.

19.2 Vypište ze třetí části výchozího textu podstatné jméno, které má v textu význam *vzájemný vztah věcí nebo jevů*.

(Hledaná slova se mohou ve výchozím textu vyskytovat i v jiném než základním tvaru.)

1 bod

20 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytují dvě zájmena?

- A) A před čím utíkal?
- B) Co tomu říkáte, Watsone?
- C) Jak to tedy bylo, Holmesi?
- D) Proč by někdo chodil alejí po špičkách?

1 bod

21 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Slovní spojení *otisky nohou* a slovo *šlépěje*, které se nacházejí v první části výchozího textu, je nutné posuzovat v kontextu výchozího textu.)

- A) Slovní spojení *otisky nohou* je významově nadřazené slovu *šlépěje*.
- B) Slovní spojení *otisky nohou* a slovo *šlépěje* označují tutéž skutečnost.
- C) Slovo *šlépěje* je významově nadřazené slovnímu spojení *otisky nohou*.
- D) Slovo *šlépěje* a slovní spojení *otisky nohou* označují odlišnou skutečnost.

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda se jedná o fakt (F) podložený důkazy, nebo pouze o Holmesovu domněnku (D):

(Uvedené možnosti, které jsou v textu vyznačeny tučně, je nutné posuzovat v kontextu výchozího textu.)

	F	D
22.1 utíkal od svého domu pryč	☐	☐
22.2 u té branky nestál každý večer	☐	☐
22.3 byl to už člověk zbavený zdravého rozumu	☐	☐
22.4 příčina jeho strachu k němu přicházela přes blata	☐	☐

max. 2 body

23

23.1 Vypište z první části výchozího textu sloveso, které je v textu užito v rozkazovacím způsobu.

23.2 Určete pád, číslo, rod a vzor slova podtrženého v první části výchozího textu.

Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.

max. 3 body

24 Přiřadte k jednotlivým textům (24.1–24.3) možnost (A–E), která nejlépe vystihuje charakter příslušného textu:

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 24.1 Zamilovaný pár, který studuje na vysoké škole matematiku, se ruku v ruce prochází po nábřeží. Dívka se zasněně zeptá chlapce: „Myslíš na to, co já?“ Chlapec bez váhání odpoví: „Jistě, miláčku.“ „A kolik ti to teda vyšlo?“ _____
- 24.2 Za trochu lásky šel bych světa kraj
šel s hlavou odkrytou a šel bych bosý
šel v lednu, ale v duši věčný máj
šel vichřicí, však slyšel zpívat kosy. _____
- 24.3 Na místa, kde Orfeus zpíval, přicházeli bohové. Také vodní víly vystupovaly z vln, sotva zaslechly Orfeův zpěv. Do jedné z nich se Orfeus zamiloval. Víla se jmenovala Eurydika a byla kouzelná jako Orfeovy písně. Krátký čas žili spolu šťastni. Jednoho dne musil Orfeus odejít z domu a Eurydika zůstala sama. _____

(Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje výchozích textů uvedeny.)

- A) báje
- B) anekdota
- C) lyrická báseň
- D) epická báseň
- E) divadelní hra

max. 2 body

25 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):

	A	N
25.1 Už tak nesnadné rozhodování jim ještě stížily výčitky svědomí.	☐	☐
25.2 Vítězství na mezinárodní soutěži získal náš nejznámější atlet.	☐	☐
25.3 Na výstavu trojrozměrných obrazů anglického umělce byl mladistvým vstup zakázán.	☐	☐
25.4 Také nejmladší členové pěveckého sboru neúnavně nacvičovali nové písně až do pozdních hodin.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 26–29

Příznivci snowboardu i vy ostatní, kteří tento článek čtete třeba jen ze zvědavosti, pozor. Popularita snowboardů upadá. **Od roku 2007 počet objednávek snowboardů prudce klesl. Absolutní vládu nad sněhem přebírají po letech opět lyže.**

Vznik snowboardingu je úzce spjat s životním stylem jedné generace. Zdůrazňoval totiž individualitu, která se tenkrát z lyžování vytratila. Prkno proto tehdy vlétlo do světa s plnou parádou. Jenže dnes? Je to úplně naopak! Snowboard se za posledních 15 let prakticky nezměnil, zatímco lyže jsou dlouhé i krátké, široké i úzké, dá se s nimi skákat na rampě i jezdit v hlubokém sněhu. **Ideální lyže dnes sežene v podstatě kdokoli.**

Snowboardáči, nezoufejte. Váš sport určitě nevymře. Zdá se mi ale, že snowboard už napořád zůstane ve stínu lyží.

(www.cestovani.idnes.cz, upraveno)

max. 3 body

26 Vypište ze všech vět zvýrazněných ve výchozím textu základní skladební dvojice.

1 bod

27 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

- A) Slova *lyžování* a *lyže* jsou slova příbuzná.
- B) Slovo *lyže* vzniklo zkrácením slova *lyžování*.
- C) Slovo *lyžování* má stejný kořen jako slovo *lyže*.
- D) Slova *lyže* a *lyžování* jsou stejného slovního druhu.

1 bod

28 Které z následujících sloves je nedokonavé?

- A) vlétlo
- B) vytratila se
- C) nezměnil se
- D) zdůrazňoval

1 bod

29 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

- A) Autor výchozího textu vysvětluje určité skutečnosti.
- B) Autor výchozího textu se přímo obrací na čtenáře textu.
- C) Autor výchozího textu si pokládá otázku, na kterou nezná odpověď.
- D) Autor výchozího textu vyslovuje svůj názor, který se týká tématu textu.

1 bod

30 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Tomášovi s úklidem pomohli kamarádi.
- B) Davidovi spolužáci odjeli na letní tábor.
- C) Rodiče k nám pozvali Lukášovi bratrance.
- D) Včera jsem Filipovi vrátil všechny časopisy.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
